

I letos se bude radon měřit zdarma. Kraj také umožní žádat o dotace na snížení míry radonového zatížení v budovách a vodovodech

21.1.2025 - Marie Beňová | Krajský úřad Kraje Vysočina

V minulém roce bylo na Vysočině z rozpočtu Ministerstva financí vyplaceno 150 tisíc korun na zrealizovaná protiradonová opatření v rodinném domě ve Velkém Meziříčí. Dále bylo rozpracováno několik dalších žádostí v celkovém objemu cca 1,5 milionů korun. Tyto žádosti jsou v různých fázích zpracování a zajišťování potřebných dokumentů od spolupracujících orgánů státní správy jako jsou Státní ústav radiační ochrany a Státní úřad pro jadernou bezpečnost. Dokončení administrace a proplacení realizovaných protiradonových opatření se předpokládá letos.

Radon je neviditelný, radioaktivní plyn bez zápachu, který vzniká jaderným rozpadem uranu. Při průniku z podloží do obytných prostor a místností, se radon přeměňuje na další radioaktivní prvky, které se při vdechování zachycují v dýchacích cestách a ozařují je. Radon je druhým nejčastějším rizikovým faktorem po kouření, který může přispívat ke vzniku rakoviny plic.

„Území Kraje Vysočina je vzhledem ke geologické struktuře velmi bohaté na uranové žilky a žíly, a proto patří ke krajům s vyšší mírou rizika ozáření radonem“, uvedl Pavel Řehoř, radní Kraje Vysočina pro oblast zemědělství a životního prostředí a dodal: „Rizikovou situací je dlouhodobý pobyt v budovách se zvýšenou objemovou aktivitou radonu, jako jsou domácnosti, školy, školky i pracoviště a které nejsou dostatečně chráněny proti pronikání radonu z podloží nebo byly postaveny z rizikových materiálů.“

V České republice mohou o bezplatné měření objemové aktivity radonu požádat předškolní a školní zařízení, jakož i majitelé bytů a stávajících rodinných domů.

Dlouhodobé měření zdarma s délkou od 2 až do 12 měsíců za pomoci pasivních detektorů lze objednat na stránkách Radonového programu ČR <https://www.radonovyprogram.cz>.

Měření na pozemku určeném k výstavbě provádí osoby s povolením Státního úřadu pro jadernou bezpečnost podle závazné metodiky. Toto měření je krátkodobé, trvá ale minimálně sedm dní, je prováděno komerčními firmami s povolením úřadu:

https://www.sujb.cz/aplikace/radon/?action=show&table=tab_a.

Při splnění podmínek daných vyhláškou č. 362/2016 Sb., o podmínkách poskytnutí dotace ze státního rozpočtu v některých existujících expozičních situacích je možné prostřednictvím krajského úřadu podat žádost o poskytnutí dotace na opatření podle vyhlášky č. 464/2016 Sb. o postupu při poskytování dotace ze státního rozpočtu na přijetí opatření ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti a na přijetí opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu. Žádost je předkládána na základě nově vydané výzvy Ministerstva financí č. 8/2025 ze dne 9. 1. 2025.

Veškeré poradenství k této problematice zprostředkovává odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina s kontaktní osobou Ing. Jakubem Moravou, tel. 564 602 519, mob.

724 650 163, email: Morava.J@kr-vysocina.cz. Dotační tituly na realizaci protiradonových ozdravných opatření v rodinných domcích, bytech, předškolních a školních zařízeních, jakož i na veřejných vodovodech zůstávají nadále v platnosti na webových stránkách www.sujb.cz; www.suro.cz a www.radonovyprogram.cz.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4130266&id_org=450008